

ÎNCHEIERE

04 decembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Mariana Pitic

examinând cererea de recuzare depusă de administratorul insolvenței Societății cu Răspundere Limitată „Valiexchimp”, Veaceslav Timotin, membrilor completului de judecată nr.1, constituit din magistrații: Oxana Parfeni, Diana Stănilă și Aliona Donos, de la examinarea recursului declarat de administratorul insolvenței Societății cu Răspundere Limitată „Valiexchimp”, Timotin Veaceslav împotriva încheierii din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de insolvență, intentată la cerere introductivă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva Societății Comerciale „Valiexchimp” Societate cu Răspundere Limitată privind declararea debitorului în stare de insolvență și intentarea procedurii de insolvență,

c o n s t a ț ă :

Prin hotărârea din 16 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea introductivă depusă de Serviciul Fiscal de Stat față de debitorul S.R.L. „Valiexchimp” și cererea de alăturare la cererea introductivă depusă de S.A. „Banca de Economii”, fiind constatată insolvența și intentat proces de insolvență față de S.R.L. „Valiexchimp”.

Cauza de insolvență intentată în privința S.R.L. „Valiexchimp” se află pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în procedura judecătorului Ceban Alexandru.

La 13 martie 2023 în cadrul ședinței de judecată pe cauza de insolvență a debitorului SRL „Valiexchimp” de către avocatul Iosip Andrei care acționează în interesele administratorului insolvenței S.R.L. „Valiexchimp”, Timotin Veaceslav, a fost înaintată cerere de recuzare judecătorului raportor la caz, Ceban Alexandru.

Prin încheierea din 20 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a fixat ședința de examinare a cererii de recuzare înaintată de avocatul Iosip Andrei care acționează în interesele administratorului insolvenței S.R.L. „Valiexchimp”, Timotin Veaceslav, pentru data de 23 martie 2023, ora 14.20.

La 23 martie 2023, avocatul Iosip Andrei care acționează în interesele administratorului insolvenței S.R.L. „Valiexchimp”, Timotin Veaceslav, a depus pe numele instanței o cerere de strămutare prin care solicită strămutarea examinării

cererii de recuzare înaintată judecătorului, Ceban Alexandru în altă instanță egală în grad.

Ca urmare, cauza de insolvabilitate a fost remisă Curții de Apel Chișinău.

La 04 aprilie 2023, cererea de strămutare a fost repartizată judecătorului Curții de Apel Chișinău, Clim Eugeniu, în componența completului de judecată format din: Clim Eugeniu, Iorgov Steliana și Cojocaru Olga.

La 06 aprilie 2023, administratorul insolvabilității S.R.L. „Valiexchimp”, Veaceslav Timotin a depus cerere de recuzare judecătorului Clim Eugeniu, de la examinarea cererii de strămutare.

Prin încheierea din 11 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de recuzare depusă de către administratorul insolvabilității S.R.L. „Valiexchimp”, Veaceslav Timotin, judecătorului Curții de Apel Chișinău, Clim Eugeniu, de la examinarea cererii de strămutare a cererii de recuzare înaintată judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Ceban Alexandru.

La 21 aprilie 2023, administratorul insolvabilității S.R.L. „Valiexchimp”, Veaceslav Timotin a depus cerere de recuzare judecătorului Cojocaru Olga, de la examinarea cererii de strămutare.

Prin încheierea din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de recuzare depusă de către administratorul insolvabilității S.R.L. „Valiexchimp”, Veaceslav Timotin, judecătorului Curții de Apel Chișinău, Cojocaru Olga, de la examinarea cererii de strămutare a cererii de recuzare înaintată judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Ceban Alexandru.

La 10 mai 2023, administratorul insolvabilității S.R.L. „Valiexchimp”, Veaceslav Timotin a depus cerere cu privire la strămutarea examinării cererii de strămutare la o altă instanță egală în grad.

Prin încheierea din 31 mai 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins cererea depusă de către administratorul insolvabilității S.R.L. „Valiexchimp”, Veaceslav Timotin privind strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad.

La 05 iunie 2023, administratorul insolvabilității S.R.L. „Valiexchimp”, Veaceslav Timotin a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 31 mai 2023 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii instanței de recurs și admiterea cererii de strămutare.

Prin încheierea din 21 iunie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de administratorul insolvabilității S.R.L. „Valiexchimp”, Veaceslav Timotin, împotriva încheierii din 31 mai 2023 a Curții Supreme de Justiție, adoptată în cauza de insolvabilitate, privind intentarea procedurii de insolvabilitate față de S.R.L. „Valiexchimp”.

Prin încheierea din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea avocatului Iosip Andrei care acționează în interesele administratorului insolvabilității S.R.L. „Valiexchimp”, Timotin Veaceslav, privind strămutarea cererii de recuzare spre judecare către o altă instanță de același grad. Cauza civilă în proces de insolvabilitate a debitorului S.R.L. „Valiexchimp” s-a remis spre judecare în aceeași instanță – Judecătoria Chișinău, sediul Central.

La 04 octombrie 2023, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, administratorul insolvabilității S.R.L. „Valiexchimp”, Timotin Veaceslav a declarat recurs împotriva încheierii din 03

octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă cererea de strămutare înaintată de S.R.L. „Valiexchimp”.

Conform fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă nr. 2rci-73/23, la 09 octombrie 2023 a fost repartizată în mod automat-aleatoriu prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului raportor - Aliona Donos.

Examinarea recursului declarat de către administratorul insolvenței S.R.L. „Valiexchimp”, Timotin Veaceslav, împotriva încheierii din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost numită pentru data de 29 noiembrie 2023.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 208 din 27 noiembrie 2023 „Cu privire la modificarea dispoziției nr. 149 din 27 decembrie 2022”, în cadrul Curții Supreme de Justiție au fost constituite complete de judecată pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, deciderea asupra admisibilității recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare și pentru examinarea recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel în materie civilă, în cauzele de contencios administrativ, precum și în procesele de insolvență.

Potrivit pct.5 al dispoziției nominalizate, a fost constituit completul de judecată nr. 1, pentru examinarea recursurilor împotriva încheierilor judecătorești și deciderea asupra admisibilității recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel, în materie civilă, compus din magistrații: Oxana Parfeni (președinte), Aliona Donos și Diana Stănilă (judecători).

La 28 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, administratorul insolvenței S.R.L. „Valiexchimp”, Timotin Veaceslav a depus cerere de recuzare membrilor completului de judecată nr.1, constituit din magistrații: Oxana Parfeni, Diana Stănilă și Aliona Donos.

Drept temei de recuzare a invocat prevederile art. 50 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă și anume, existența unor împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor completului de judecată nr.1, constituit din magistrații: Oxana Parfeni, Diana Stănilă și Aliona Donos.

În susținerea cererii a invocat că, portalul de știri Anticorupție.md s-a expus asupra procesului de insolvență a S.R.L. „Valiexchimp”, menționând că procesul de insolvență se desfășoară cu multiple abateri procedurale, iar acțiunile întreprinse în cadrul procesului de insolvență constituie un jaf de milioane.

Ulterior, Ziarul de Gardă a publicat o investigație jurnalistică cu titlul „Stăpânul petrolului extras în R. Moldova”, prin care a fost criticată metoda în care se desfășoară procesul de insolvență în privința debitorului S.R.L. „Valiexchimp”, invocând faptul că compania debitoare prejudiciază statul cu zeci de milioane de lei.

Atât investigațiile jurnalistice, cât și publicațiile frecvente apărute în mass-media cu referire la debitorul S.R.L. „Valiexchimp”, furnizează cititorului informații părtinitoare cu privire la metoda și modul în care este gestionat debitorul, manipulează opinia și determină cititorul să-și creeze o concluzie prestabilită pe marginea acestui subiect, reieșind din informația manipulată și tendențios expusă.

A menționat că, magistratul în calitate de cititor este beneficiarul acestor informații părtinitoare și manipulante, care în consecință formează o opinie neobiectivă asupra cauzei, circumstanță ce lezează imparțialitatea judecătorilor.

Mediatizarea cauzei constituie un motiv de recuzare a judecătorilor în cazul în care este afectată imparțialitatea judecătorilor în soluționarea cauzei. CEDO recunoaște că, mediatizarea intensă a unui caz poate crea o presiune publică puternică și poate afecta capacitatea judecătorului de a fi imparțial și independent în judecarea cauzei.

Judecătorul este influențat prin atenția publicului asupra cauzei și presiunea exercitată de mass-media în cazul adoptării unei anumite decizii, astfel, în scopul evitării urmăririi magistratului în cadrul articolelor mediatice, ultimul este predispus să adopte o decizie favorabilă opiniei publice.

În scopul evitării încălcării dreptului justițiabilului la un proces echitabil, solicită admiterea cererii de recuzare.

Studiind argumentele expuse în cererea de recuzare a membrilor completului de judecată nr.1, constituit din magistrații: Oxana Parfeni, Diana Stănilă și Aliona Donos, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recuzare ca fiind neîntemeiată, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 50 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă:

a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator;

b) se află în raporturi de rudenie pînă la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate pînă la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora;

b¹) o rudă a sa pînă la al patrulea grad inclusiv sau un afin pînă la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze;

b²) este rudă pînă la al patrulea grad inclusiv sau afin pînă la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată;

c) este reprezentantul legal al uneia dintre părți;

d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă;

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În conformitate cu art. 52 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile specificate la art.50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sunt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau poate fi examinată din oficiu de către instanță.

Reieșind din prevederile alin. (5) al aceluiași articol, în proces nu se admite recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sînt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

Dreptul la recuzarea judecătorilor în temeiurile prevăzute de lege (art. 50 din Codul de procedură civilă) constituie o garanție a independenței și imparțialității instanței de judecată.

Ordinea procesuală a soluționării cererilor de recuzare a judecătorilor (art. 53 din Codul de procedură civilă), precum și limitele impuse de lege (art. 52 din Codul

de procedură civilă) pentru admiterea recuzărilor urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

La caz, administratorul insolvenței S.R.L. „Valiexchimp”, Veaceslav Timotin a înaintat recuzare membrilor completului de judecată nr.1, constituit din magistrații: Oxana Parfeni, Diana Stănilă și Aliona Donos, în temeiul art. 50 alin.(1) lit. d) din Codul de procedură civilă, indicând că judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui. Temei de recuzare ar fi faptul că procesul de insolvență al S.R.L. „Valiexchimp” este mediatizat de instituțiile mass-media, iar presiunea mediatică influențează percepția publicului asupra cazului și în consecință afectează judecătorii și deciziile lor.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, administratorul insolvenței S.R.L. „Valiexchimp”, Veaceslav Timotin, nu a prezentat argumente și probe în susținerea temeiurilor ce ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor recuzați, iar circumstanțele invocate nu pot fi încadrate în temeiurile de recuzare prevăzute de art. 50 din Codul de procedură civilă.

Temeiurile de recuzare a judecătorului nu pot fi lărgite la inițiativa participanților, precum și nu pot fi tălmăcite de către aceștia, or, limitele impuse de lege au drept scop contracararea abuzurilor justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, argumentele invocate de administratorul insolvenței S.R.L. „Valiexchimp”, Veaceslav Timotin în susținerea cererii de recuzare nu indică la existența unor prejudecăți sau idei preconcepuate a magistraților recuzați, susceptibile de a afecta imparțialitatea subiectivă a acestora, în sensul definit de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

În acest context, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului statuează că în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a judecătorului, există fapte dovedite de natură a ridica îndoiele în ceea ce privește imparțialitatea acestuia (cauza Wettstein c. Elveției, hotărârea din 21 decembrie 2000, definitivă din 21 martie 2001).

Art. 2 din „Principiile de bază ale independenței sistemului judiciar” redactate de Națiunile Unite în 1985 stipulează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințări sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”. Conform art. 8, judecătorii „se vor comporta întotdeauna de așa măsură încât să păstreze prestanța postului lor și imparțialitatea și independența sistemului juridic”.

Existența imparțialității, în sensul conferit de art. 6 parag.1, se determină prin aplicarea unui test subiectiv, constatând în examinarea convingerilor personale ale unui judecător anume într-o cauză dată și, în același timp, pe baza unui test obiectiv al cărui scop este de a stabili dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauză respectivă.

În Recomandarea nr.R(94)12 privind independența, eficiența și rolul judecătorilor (Principiul I.2.d), Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a stabilit că judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a lua hotărârile imparțial, în conformitate cu conștiința lor și cu interpretarea pe care o dau faptelor, respectând regulile relevante stabilite de lege.

Potrivit criteriilor enunțate de apreciere a imparțialității obiective a judecătorilor recuzați, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că nu există circumstanțe care ar pune la îndoială rezonabilă imparțialitatea magistraților - Oxana Parfeni, Diana Stănilă și Aliona Donos la examinarea recursului declarat de către administratorul insolvenței S.R.L. „Valiexchimp”, Veaceslav Timotin împotriva încheierii din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele expuse și având în vedere faptul că cererea de recuzare înaintată de administratorul insolvenței S.R.L. „Valiexchimp”, Veaceslav Timotin este neîntemeiată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a o respinge.

În conformitate cu prevederile art. 50-53, art.269-270 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca neîntemeiată cererea de recuzare depusă de administratorul insolvenței Societății cu Răspundere Limitată „Valiexchimp”, Veaceslav Timotin, membrilor completului de judecată nr.1, constituit din magistrații: Oxana Parfeni, Diana Stănilă și Aliona Donos, de la examinarea recursului declarat de către administratorul insolvenței Societății cu Răspundere Limitată „Valiexchimp”, Veaceslav Timotin împotriva încheierii din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de insolvență, intentată la cerere introductivă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva Societății Comerciale „Valiexchimp” Societate cu Răspundere Limitată privind declararea debitorului în stare de insolvență și intentarea procedurii de insolvență.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Mariana Pitic